

VAN OLIE TOT PLASTICS

Hiermede vervolgen wij ons artikel van de vorige week over de vele voordelen die het vinden van olie met zich meebracht.

Hoe zou het staan met de kwaliteit en kwantiteit van groenten en fruit als er geen insectendodende en onkruidverdelgende middelen waren, die overal door boeren en tuinders worden gebruikt? U gebruikt waarschijnlijk ook een vliegenvoer om vliegenvoer van de vliegenvoer in uw keuken, of een sproei- of stuifmiddel in uw tuin om van insecten en ander ongedierte verschoond te blijven.

Wat denkt u verder van u zelf en uw kleren? De moderne vrouw is van top tot teen op olie ingesteld. Uw alkali-vrije shampoo, uw haarlotion en de chemicalien voor uw permanent zijn vervaardigd van olieproducten en uw kam is waarschijnlijk van polystyreen-plastic.

Als u zich opmaakt gebruikt u paraffinewas in uw lippenstift, vaseline in uw ogenshaduw en blanke olie in uw gezichtserme. Zelfs uw nagellak en de vloeistof om die te verwijderen zijn chemicalien op oliebasis: speciale, uit olie gemaakte oplosmiddelen onttrekken paraffin aan de bloemen, dezelfde paraffin die u terugvindt in uw lotions.

Uw sneldrogende no-tron hanger wordt gemaakt van stoffen op steenkool- of oliebasis. Uw sweater, die nooit krimpt, en uw rok, waar de plooiën zo keurig in blijven zitten dat u hem nooit hoeft te strijken, danken deze kwaliteiten aan chemische producten uit aardolie. Door de permanente, onder hitte ingeperste plooiën van kunstvezels heeft de plooi zich in de modewereld voortdurend weten te handhaven. Deze nieuwe, kreukvrije stoffen hebben ook een revolutie ontketend in de vakantiekledij, en het kleinste, lichtste kofferfje kan nu alles bevatten wat u voor een hele week nodig hebt en natuurlijk ook die, in ons klimaat onvermijdelijke, opvouwbare plastic regenjas, gemaakt van P.V.C.

De naadnaken van schoenen kunnen gemaakt zijn van polystyreen, een ijzersterk materiaal, de zolen van kunstrubber en de kleur en de glans van het bovenleer kunnen van andere olieproducten afkomstig zijn. Als u zich niet de luxe van een bonfias kunt permitteren, kunt u zich een goedkope, uit olieproducten vervaardigde — en bovendien wasbare — imitatiebonfias aanschaffen.

U kunt er de koudste winter mee door en u hoeft niet bang

te zijn voor de moten, want die vliegen er met een grote hoog omheen. Het motvrij maken van kleding is tussen twee haakjes nog een meer recente toepassing van chemische olieproducten. Tapjuten en wollen goederen kunnen nu op goedkope en afdonende manier motvrij worden gemaakt vóór u ze koopt.

Het komt u misschien vreemd voor, dat er zoveel kan worden onttrokken aan die donkere, dikke olie uit de bodem. Maar zoals een kok met suiker, eieren, bloem en andere bestanddelen een oneindig aantal variaties van gebak tevoorschijn kan toveren, zo combineren de geleerden de moleculen van aardoliegasen tot een eindeloze stroom van de meest uiteenlopende chemische producten, die ieder op hun beurt hun plaats vinden in het productieproces van duizend-en-een artikelen, van kauwgom tot springstoffen. Opslosmiddelen uit aardolie werden zelfs gebruikt voor de vervaardiging van het papier en de inkt, waarop en waarmee dit verhaal is gedrukt. In zijn vernietelste dromen kan Edwin L. Drake de ingrijpende veranderingen niet hebben voorzien, die zouden volgen op de boring van die eerste olieput in de zomer van 1859.

Oplossing puzzel 16

Horizontaal:

- sommambulisme; 2. troetel — tirade; 3. agave — eagle — per; 4. niveau — zaan — gis; 5. de — il — two — erwt; 6. aanvlieg — a.p.; 7. atol — amnise — o.k.; 8. rees — kr. — Ston — ni.; 9. dg. — ekseem — G.T. — aga; 10. Westergo — oppas; 11. Els — artsjok — i.s.; 12. rein — gomer — robe; 13. kiekentretter.

Verticaal:

- standaardwerk; 2. orgie — Ate — gele; 3. m.o. — aviso — cessie; 4. nevelvlek — tank; 5. ate — atlas — serge; 6. meeuw — inker — ton; 7. diazoen — re — g.i. — m.f.; 8. ut — Ganges — moser; 9. Ila — nasi — goj — re; 10. Irene — plot — port; 11. sapgroen — a.p. — kot; 12. m.d. — ei — wrong — albe; 13. eersteklasser.

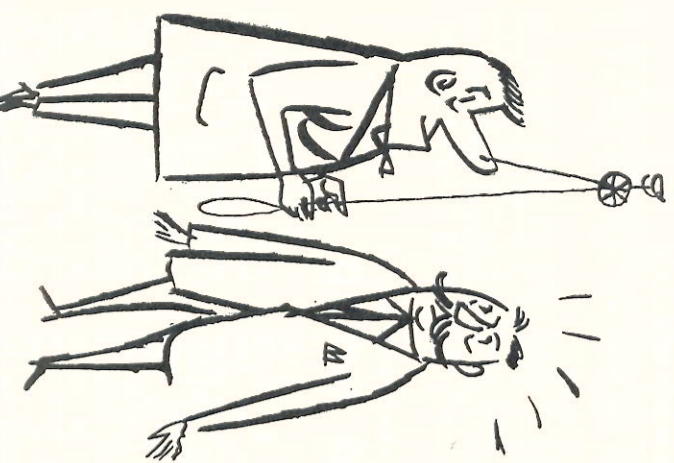
Prijswinnaars

- (f 20.—) C. Klein, 2639.
- (f 15.—) A. W. Kreeftmeijer, Utrecht.
- (f 10.—) G. van Halen, 3690.
- (f 7,50) J. Tyrdewilligen, 6300.
- (f 5.—) J. R. Moes, 2442.
- (f 5.—) I. C. Rauws, 3309.
- (f 5.—) mevr. S. v. d. Scheer-De Bruin, Utrecht.

VAN LEERLING TOT BAAS

„Dat is een lange weg” zult u zeggen, en daarmee hebt u dan volkomen gelijk. Toch is onze medewerker S. Smit erin geslaagd in 18 jaar die lange weg af te leggen. Maandag j.l. werd hij benoemd tot baas in de Mechanische Afdeling Telco. Onze hartelijke gelukwensen voegen wij gaarne bij die welke hij ongetwijfeld inmiddels reeds zal hebben ontvangen.

En nu wij toch in een felicitatiestemming zijn, willen wij graag in één adem de naam van de heer G. Landman noemen, die met ingang van dezelfde datum als baas-machinist op de afdeling Huisvesting werd benoemd. Ook voor hem geldt ons: „Van harte proficiat”!

het V.D.H.-tje

MAAKT ZICH WEER REISVAARDIG

PERSONEELSORGaan VAN DER HEEM N.V. EN AANVERWANTE BEDRIJVEN - DEN HAAG EN UTRECHT

Redacteur:
C. SCHREVEL
Nr 616
3 oktober 1959

SINT NICOLAAS

Het prachtige zomerwee, waarvan wij nog steeds maar genieten alsof het niet op kan, geeft ons alle reden om iedere gedachte aan de winter verre van ons te houden. De kalender herinnert er ons echter aan dat deze tocht wel in aantocht moet zijn, almeren wij er tot op heden gelukkig erg weinig van.

Deze week brachten wij een bezoek aan het kindertehuis Vliet en Burgh aan de Vliet, waarvoor wij sinds enkele jaren een speelgoedactie organiseren voor het Sint-Nicolaasfeest. Op de foto's ziet u dat de kinderen zich nog steeds best vermaken met de cadeautjes, die zij verleden jaar hebben gekregen. De wip, die door verschillende medewerkers van de ENAF is vervaardigd, is constant in gebruik. De directrice vertelde ons dat de kinderen om voortrang strijden om ermee te spelen en dat zelfs de zusters van het tehuis er veel plezier aan beleven.

Het is leuk om te zien hoezeer de geschenken gewaardeerd worden en dus rumschoots de tijd, de moeite en het geld waard zijn. Ook dit jaar willen wij weer een actie op touw zetten. Een

groepje medewerkers gestart om in de aronduren het een en ander te vervaardigen. Wellicht kunnen onze collega's bij de ENAF ook nog voor een verrassing in de een of andere vorm zorgen.

Op vrijdag 23 oktober zal weer een collecte worden gehouden om alle wensen van de kinderen in vervulling te doen gaan.

Wij hopen dat de actie ook deze keer weer mag slagen, zoals dit tot nog toe elk jaar het geval is geweest. De kinderen van Vliet en Burgh rekenen op u, aan ons allen de daad om hen niet teleur te stellen.

W. G. R.

REDACTIE IN SPANNING

Dat gevoel heeft de redactie van het VDH-tje echt wel, sinds vorige week dinsdag de enquêteformulieren werden uitgereikt. Die spanning was er om twee redenen. In de eerste plaats omdat je nu toch maar volkomen anoniem iedereen de gelegenheid geeft te zeggen hoe zij over je werk denken met het risico dat je niet eens van replyk kunt dienen, omdat je niet weet wie je een bepaalde kritiek toespelt. Maar hoe vreemd het ook moge klinken de tweede reden voor de spanning was dat wij ons afvroegen hoeveel reacties wij op de enquête zouden krijgen, met andere woorden hoeveel lezers van het VDH-tje zouden de moeite willen nemen de enquête serieus te beantwoorden. Wij moeten u eerlijk bekennen, dat wij onze verwachtingen niet te hoog stelden. Het is immers voldoende bekend dat Nederlanders zich nu eenmaal niet in eerste instantie in de wieg gelegd weten om aan enquêtes mee te doen.

Wel lezers, u heeft die tweede spanning niet alleen bij ons weggenomen, maar zelfs voor een verrassing gezorgd, want bij de sluiting van de inleveringstermijn bleken wij 826 enquêteformulieren ingevuld te hebben terugontvangen. Reden waarom het ons reeds nu past u hartelijk dank te zeggen voor uw medewerking. Uiteraard geldt onze dank alleen hen die het enquêteformulier invulden. Mochten de niet-inzenders alsnog wroeging krijgen niet te hebben meegewerkt, dan willen wij alleen maar zeggen: doe het alsnog, maar vlieg. Enquêteformulieren kunnen nu alleen nog worden ingeleverd bij de redactie.

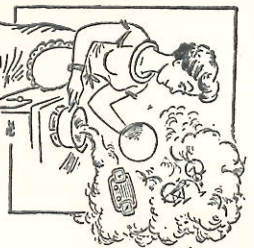
Hoe wordt nu de uitslag? Uiteraard weten wij dat op dit moment nog niet, maar wat wij wel weten is, dat onze Ponskaartadministratie het grootste gedeelte van uw antwoorden al op ponskaarten heeft verwerkt en onze statisticus, de heer A. van der Kade, zit te popelen om met het uitwerken van de gegevens te kunnen beginnen.

Wij blijven samen nog even nieuwsgierig. U hoort spoedig meer van ons.

FINANCIËLE ADMINISTRATIE

door

J. van der LINDEN

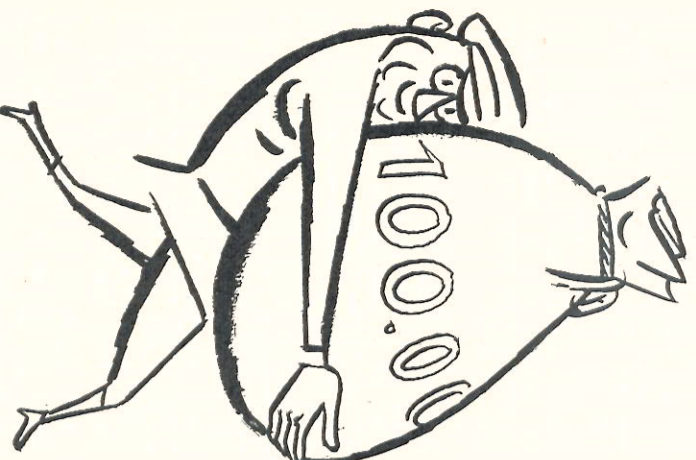
De bereiding en niet minder het con-
sumeren van dit VDH-gerecht zal u
allen ongetwijfeld erg interesseren,
want hoe belangrijk ook alle andere
afdelingsbeschrijvingen waren, u krijgt
nu iets voorgeschoteld over de afdeling
waar de centjes binnenkomen en waar
zij ook weer uitgaan. En bij dat eruit-
gaan zijn alle werkmensen van Van
der Heem voor een deel betrokken. Wij
kunnen ons zo voorstellen dat u weke-
lijks of maandelijks uw portie van wat
er aan geld wordt uitgegeven bij Van
der Heem rustig aanpakt zonder er
dieper bij na te denken wat er allemaal
bij komt kijken om het geld binnen te
krijgen, maar ook om uw deel op tijd
te kunnen uitbetalen.

In het onderstaande vindt u achter-
eenvolgens de volgende afdelingen be-
schreven: Financiën, Mechanische Boek-
houding, Salaris- en Fondsen-admini-
stratie en Loonadministratie.

Het lijkt ons goed u vooraf op een
belangrijk punt te wijzen, namelijk dat
er niet meer geld mag worden uitge-
geven dan er beschikbaar is. Zo iets geldt
natuurlijk voor elk huishouden, maar
voor het zakenhuishouden in het bijzon-
der. Op de pof leven is een gevaarlijk
experiment, dat veelal mislukt.

Financiën

Op deze afdeling komt praktisch al
het geld binnen, dat ons bedrijf ont-
vangt. Van de inkomsten en uitgaven

wordt natuurlijk een zeer nauwkeurige
administratie bijgehouden, maar het zal
u minder interesseren hoe dat precies
gebeurt. Belangrijk is te weten waar
het geld vandaan komt. Wel, wij ver-
kopen onze radios, televisietoestellen

nische Boekhouding de taak ervoor te
zorgen dat alles wat er aan geld bin-
nenkomt en uitgeaat op de juiste reke-
ning wordt geboekt. Deed men dit
vroeger met de hand al schrijvende,
tegenwoordig hebben wij daarvoor
machines, die verschillende boekingen
tegelijktijd kunnen verrichten.

Salaris- en Fondsenadministratie.

Alle maandoners bij van der Heem
krijgen hun salaris via de Salarisadmini-
stratie uitbetaald en zij kunnen ook
constateren dat het niet een kwestie is
van maar wat geven, maar een na vijf
ingewikkelde berekeningen uitbetalen

van een bepaald bedrag. Dan verricht
deze afdeling ook nog vrij veel admi-
nistratief werk voor de overheid, waar-
voor geen vergoeding wordt betaald,
want deze verplichting is de bedrijven
bij de wet opgelegd. Zo moet loonbelas-
ting worden ingehouden en op de cent
nauwkeurig worden verantwoord, ook
ziektewetpremie, ziekentondspremie, pre-
mie AOW, premie WW-verzekering. U
ziet, bij een personeelsbezetting als bij
ons bedrijf, een niet geringe taak.

In het kopje straat ook nog Fondsen-
administratie en dat wil zeggen dat in
deze afdeling de administratie wordt
gevoerd van het Spaarfonds, Pensioen-
fonds, Ondersteuningsfonds, Studiefonds,
Afdelingskas en nog enkele kleinere
fondsen. Afgezien van het feit dat het
bijhouden van deze administraties vrij
veel werk vraagt, moeten zij alle los van
elkaar worden gevoerd en in ieder geval
buiten de administratie van Van der
Heem N.V. worden gehouden.

Over de stand van zaken van deze
fondsen wordt regelmatig verslag uit-
gebracht aan de besturen, de onderne-
mingsraden en het personeel.

Loonadministratie.

De werkzaamheden van de afdeling
Loonadministratie komen in bepaalde
opzichten overeen met die van de Sala-
risadministratie; in andere opzichten
verschillen zij echter. Ook hier geldt
weer, dat het onmogelijk is in deze
korte beschrijving op details in te gaan.
Toch blijkt telkens weer dat weinig
Van der Heem-ers zich realiseren wat
het betekent om wekelijks precies op
tijd 1.200 uur- en weekloners hun loon
uit te betalen. En dan moet ervoor ge-
zorgd worden dat dit loon en de inhou-
dingen precies kloppen en er nergens
ook maar het geringste verschil ont-
staat.

Wij hebben bewust deze vier afde-
lingen tegelijk in het kort beschreven,
onder het motto: Waar komt het geld
(Vervolg pag. 4 kolom 1)

Drij van het papier

Dese week had ik met vele an-
deren een spreker behuurd, die
over een belangrijke onderwerp
een boeiend betoog had geshou-
den.

Wie hebben na afloop met enke-
len samen huistoe.

Toen merkte één hummer op:
„Wat een redenaar, hè? Hij sprak
helmaal vrij van het papier”. Een
ander wilde dat aan met de mede-
deling: „Hij had niet eens een pa-
pier voor zich; hij deed het alle-
maal zo maar uit zijn hoofd”. Toen
kuamen er meer voorbeelden van
sprekers die dat konden. En dat
gold kennelijk veel als een door-
staand bewijs van iemands kundig-
heid.

Zo iets kon je bij voorbeeld ook
in de muziekwereld tegen. Tegen-
woordig schijnt het daar je van het
te zijn, als je een stuk uit het
hoofd speelt en geen muziekpapier
voor je hebt.

Nu is het malte, dat bij voor-
beeld in de tijd van de grote Mo-
zart het precies andersom was.
Toen was je geen echt goed musi-
cus als je niet de muziek van het
stuk op papier vóór je had.

Het is zelfs gebeurd dat Mozart,
hoewel hij het stuk dat hij ging
spelen helemaal in zijn hoofd had,
alleen temvelle van het kritische
publiek maar wat blanco papier
voor zich zette; anders nam men
hem immers niet voor vol.

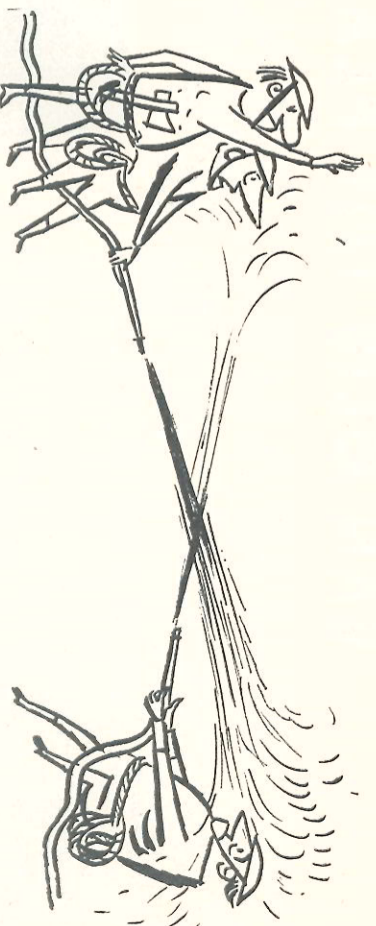
Wat is nu het rare in dit alles?
Is het eigenlijk niet dit, dat men
meer waarde hecht aan 'n voorge-
schreven vorm dan aan de inhoud?
Dat geldt die muziekemensen en
die sprekers en wie weet wie nog
meer.

De handige lieden onder hen we-
ten vaak die typische vormkort-
zichtigheid te bewonderen door een
bedekte foppertij, net als Mozart
dat deed met zijn veltette blanco
papier, dat echter op de mensen
in de zaal de indruk gaf van mu-
zietekst. De aldus in hun eisen
bevredigde critici waren beedgen-
men zonder het te vermoeden. Ju,
zo iets folken zulke mensen wel
uit.

Wat heeft het nu met de echte
waarde van een muziekspel of een
toespraak te maken, of de speler
en spreker hun tekst af of niet
voor zich hebben? Ze zijn toch
geen muziek- of sprekerroboten,
die kunstjes vertonen?

Bovendien is dat uit het hoofd
spreken of spelen voor de één met
zijn kunst vanwege zijn gehengre-
capaciteit, terwijl het voor de an-
der een onmogelijkheid is, zonder
dat dit iets heeft te maken met
wat ze het publiek brengen. Wat
kunnen mensen elkaar toch vaak
dom en onbillijk beoordelen, als ze
elkanders werk beschouwen.

Scheurer.

BETER EEN BB ZONDER RAMP, DAN EEN RAMP ZONDER BB

Veronderstel dat er in ons bedrijf eens iets onaangenaams gebeurt. Dat er bij
voorbeeld een ontplofing plaatsvindt, brand uitbreekt, of — dat er vreemde vlieg-
tugen het bedrijf bombarderen. Niemand hoopt dat, niemand verwacht dat, maar
het zou kunnen. Dan krijgen wij van te voren geen telefoonje of telegram. Het
gebeurt.....

Wij kunnen in omstandigheden van een ramp, een ongeval of oorlogshandeling
twee dingen doen. Huilen en wachten op de mensen die komen blussen, geworden
bevirgen, het puin opruimen, of zorgen dat wij paraat zijn om als het nodig mocht
zijn zelf de handen uit de mouwen te kunnen steken.

Een aantal werkmensen uit ons bedrijf heeft dit goed begrepen. Zij staan paraat
voor het geval dat er eens iets mocht gebeuren. Maar hun aantal is te klein om in
zo'n geval werkelijk, effectieve hulp te kunnen verlenen. Om werkelijke hulp te
kunnen verlenen, moeten wij een beroep kunnen doen op alle werkmensen.

Daar hoort ook u bij.

Het is gemakkelijk te zeggen: „Bedrijfsbescherming behoort niet tot mijn taak”.
Bedenk dan dat het ook niet behoort tot de taak van de mannen die nu wél in de
B.Z.B. dienst doen. Maar u besiet waarschijnlijk pas, als er eens iets gebeurt, hoe
prettig het is dat zij er niet zo over daachten.

Heeft u er wel eens bij stilgestaan wat het betekent wanneer ons bedrijf, om
welke reden dan ook, niet meer kan produceren? Niet meer produceren betekent
dat wij dan naar huis kunnen gaan. Naar huis gaan betekent in het algemeen:
geen geld meer kunnen verdienen bij Van der Heem, of althans minder geld ver-
dienen dan wij gewend waren. Hoe meer wij dus zelf kunnen aanpakken, hoe
groter de kans wordt dat wij kunnen blijven werken of dat in elk geval fabricage-
slagnatie tot het uiterste wordt beperkt. De dagelijkse boterham en de toekomst
van u en uw gezin hangt er mede vanaf. Om van nationaal belang maar te zwijgen.

In onze beschermingsorganisatie zijn nog veel mensen nodig. De EHEBO (ook
dames), gewondentransport, verbindings- en reddingsdienst behoeven mede door
het steeds groter worden van ons bedrijf dringend uitbreiding.

Er zijn in ons bedrijf ook ongetwijfeld nog veel mensen, die een cursus EHEBO of
Reddingsdienst gevolgd hebben en niet zijn ingedeeld. Wij verwachten dat ook zij
zich nu zullen melden.

Wij hebben ook u nodig. Meidt u aan, nu, direct.
U moet het daarom niet doen, wij hebben mensen nodig die willen helpen. De
oefeningen worden nog betaald ook, f 1,50 per oefenbeurt. Bovendien bent u, wan-
neer u lid van onze B.Z.B. bent, verzekerd, ook wanneer u van en naar de oefening
een ongeval mocht overkomen. Voor aanmeldingen en inlichtingen betreffende de
verschillende diensten kunt u te allen tijde terecht bij het Hoofd Bedrijfszelfbescher-
ming A. J. Franzen, toestel 414.

HIJ DOET HET NOG GOED

Het overkomt ons al-
ten veels, dat wij er-
gens zeer tevreden over
zijn en onze waardering
daarvoor veelszonden
willen laten blijken,
maar dat wij er niet toe
komen om de pen ter
hand te nemen.
Zo verging het ook een
bezister van een radio-
toestel, dat reeds in 1938
was gekocht en nog
steeds in prima conditie

is. Kennissen spoorde
mevrouw M. K. M. te
Soestdijk aan om Van
der Heem eens te laten
weten dat een EREBES-
radiotoestel toch zo'n
goed toestel is. In 1944
werd het te kritiek om
een toestel in huis te
hebben, zodat de familie
der Heem, dat dit nog
geen kapotte lampen
gelaad. Wij hopen en voor
mevrouw K. en voor Van
der Heem, dat dit nog
enkele jaren zo blijft,
zeker tot het zijn 25-
jarig dienstverband heeft
gevierd.